

Професійне досьє бібліотекаря

Інформаційно-методичний
бюлетень № 1/ 2 (24/ 25)

Підготувала: Ліскова О. Г., завідувач НМВ
Редактор: Жовтко Г. Й.
Комп'ютерний набір
і верстка: Єрошенкова С. Т.,
головний методист НМВ
Відповідальний
за випуск: Вітенко В. І., директор ОУНБ

*Професійне досьє
бібліотекаря*

Наклад 30 примірників.

Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека.
46000, м.Тернопіль, б-р Т.Шевченка, 15.
Тел. 8-(3052)-52-52-64.
www.library.te.ua

Інформаційно-методичний
бюлетень № 1/2 (24/25)

ЗМІСТ

- 3 **Офіційні документи.** НАКАЗ про затвердження методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку бібліотечних фондів
- 12 **Літературні премії.** Указ Президента України Про присудження Національної премії України імені Тараса Шевченка
- 14 **Лубківський Р.** Невичерпний потенціал української культури
- 23 **Гортаємо журнали**
- 32 **Консультація фахівця.** Боднарець Н.В. Національний стандарт 7.1: 2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання»

між інформаційними службами, бібліотеками, видавцями та книготорговельними організаціями як в середині країни, так і за кордоном.

Дотримання нових норм під час створення бібліографічної інформації дасть можливість адекватніше представити документ у бібліографічному записі та створити якісний інформаційний продукт.

*Н.В. Боднарець, завідувачка відділу
обробки літератури та організації каталогів*

Офіційні документи

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

НАКАЗ

Від 27.03.2008 р.
№ 321/0/16/-08

м. Київ

Про затвердження методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку бібліотечних фондів

Відповідно до ст. 18 Закону України «Про бібліотеки та бібліотечну справу» та Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», з метою встановлення єдиних вимог до обліку бібліотечних фондів,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку бібліотечних фондів, що додаються.
2. Керівникам установ та організацій, віднесених до сфери управління МКТ України, впровадити наведені Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку бібліотечних фондів в своїй роботі.
3. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Бенч О.Г.

**Міністр
В.В. Вовкун**

Затверджено
наказ Міністерства культури і туризму України
від «27» «березня» 2008 р. № 321/0/16/-08

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ БІБЛІОТЕЧНИХ ФОНДІВ

I. Загальні положення

1. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку бібліотечних фондів (далі – Методичні рекомендації) визначають теоретично-методологічні засади відображення в бухгалтерському обліку бібліотечних фондів.

2. Норми Методичних рекомендацій застосовуються:

а) бібліотеками та органами науково-технічної інформації, що утримуються за рахунок бюджетних коштів та надходжень від основної діяльності (далі – бібліотеки групи А),

б) бібліотеками, що знаходяться на балансі госпрозрахункових підприємств (далі – бібліотеки групи Б).

3. У Методичних рекомендаціях наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

• **документ** – об'єкт обліку бібліотечного фонду, матеріальна форма одержання, зберігання, використання і поширення інформації, зафіксованої на папері, магнітній, кіно-, фотоплівці, оптичному диску або іншому носії,

• **примірник** – одиниця обліку бібліотечного фонду, кожна окрема одиниця документа, яка включається до складу бібліотечного фонду або вибуває з нього,

• **основний фонд** – фонди бібліотек, що складаються з документів, призначених для видачі в тимчасове користування,

• **обмінний фонд** – фонди бібліотек, що використовуються для обміну, перерозподілу, безкоштовної передачі. Документи обмінного фонду не обліковуються на рахунках та не використовуються для обслуговування

приблизно. У таких випадках дату видання наводять у квадратних дужках разом із знаком запитання, наприклад: [2007?].

Позначення «б. р.» (без року) в описі *не наводять*.

В області фізичної характеристики введено новий елемент — *специфічне позначення матеріалу*. Після відомостей про кількість фізичних одиниць зазначають позначення фізичного носія документа, наприклад:

- — 1 електрон. опт. диск;
- — 1 папка (24 окр. арк.).

Зміни в області *серії* пов'язані зі збільшенням кількості обов'язкових елементів. Обов'язковими елементами області *серії* є: назва *серії* та підсерії; Міжнародний стандартний номер *серійного* видання (ISSN); номер випуску *серії* та підсерії.

Ще одне нововведення в області *серії* вже було згадане: це правило зазначення декількох *серій*. Відомості про кожен беруться в круглі дужки та відокремлюються проміжком.

Деякі зміни відбулися в області *приміток*. Варто відзначити, що область *приміток* у цілому факультативна, але під час опису деяких документів окремі *примітки* є обов'язковими: *примітки* про джерело основної назви, про системні вимоги в описі електронних ресурсів.

На відміну від ГОСТу 7.1 — 84, у новому стандарті *відомості про тираж* треба зазначати в області *приміток*.

Необхідно підкреслити, що всі ті зміни, що були прийняті для однорівневого опису, розповсюджуються й на багаторівневий опис багатотомних, *серійних* документів.

Новий ДСТУ ГОСТ 7.1: 2006 покликаний забезпечити впровадження сучасних автоматизованих технологій опрацювання документів, ведення інформаційних баз даних; ефективність пошуку та використання документів всіх видів та типів; результативний обмін бібліографічною інформацією

Наприклад:

Мосіяшенко, В. А. Українська етнопедagogіка [Текст] : навч. посібник / В. А. Мосіяшенко. — Суми : ВТД «Унів. кн.», 2005. — 174 с.

Зміни, що стосуються *області видання*, полягають у тому, що відомості про видання наводять у формулюваннях та послідовності, зазначеній у джерелі інформації: порядковий номер видання не виноситься на перше місце, як це було раніше. Додаткові відомості про видання: виправлене, доповнене, стереотипне, перероблене та перші відомості про відповідальність, що відносяться до конкретного зміненого видання твору, є обов'язковими елементами, наприклад:

- Вид. 5-те доповн.;
- 7-ме вид., стер.;
- 2-ге вид., переробл. та доповн.

Після області видання в описі розміщена *область специфічних відомостей*, яка є новою для загального переліку областей. Вона використовується під час опису об'єктів, що є особливим видом публікацій або розміщені на специфічному носії: картографічні, нотні, серійні документи; стандарти та технічні умови; патентні документи, а також електронні ресурси, наприклад:

Системи екологічного керування. Вимоги та настанови щодо застосування [Текст] : (ISO 14001: 2004, IDT) : ДСТУ ISO 14001: 2004. — [на заміну ДСТУ ISO 14001-97; чинний від 2006-05-15]. — К., 2006. — VI, 20 с.: табл.; 29 см. — (Національний стандарт України).

Зміни в *області вихідних відомостей* пов'язані з формою представлення відомостей про місце видання, ім'я видавця: їх слід наводити у формі та відмінку, зазначених у джерелі інформації, а не лише в називному відмінку.

Відомості про видавця за новим стандартом мають статус обов'язкового елемента.

Рік видання, навіть тоді, коли відомості про нього відсутні в документі, повинен бути встановлений хоча б

користувачів,

- **резервний фонд** – організований в складі обмінного фонду фонд, що використовується для заміни в основному фонді бібліотеки втрачених або зношених документів,

- **первісна вартість** – історична собівартість примірника в сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, витрачених для придбання (створення),

- **вільна ринкова вартість** – вартість примірника, встановлена комісією з числа компетентних фахівців бібліотеки з урахуванням діючих цін на аналогічні документи.

II. Визнання та оцінка бібліотечних фондів

4. Для цілей бухгалтерського обліку бібліотечні фонди відносяться до інших необоротних матеріальних активів.

За актуальністю та ступенем використання, визначених спеціально створеною комісією з числа працівників бібліотеки, бібліотечні фонди класифікуються на:

- основний фонд,
- обмінний фонд.

В складі обмінного фонду може бути виділений резервний фонд.

Основні фонди класифікуються за видами, галузями знань, мовами. В розрізі основних фондів документи обліковуються із застосуванням субрахунків аналітичного обліку.

5. Документи основного фонду (крім періодичних видань) обліковуються на балансових рахунках. Вартість придбаних періодичних видань для бібліотек групи А списується на видатки в періоді оплати, бібліотек групи Б – рівномірно протягом періоду передплати. У наступних періодах періодичні видання обліковуються на рахунках позабалансового обліку.

6. Бібліотечні фонди оприбутковуються за вартістю придбання. Документи, що надходять без зазначеної вартості, оцінюються комісією з оцінки документів.

Придбані бібліотечні фонди обліковуються за первісною вартістю з урахуванням сум, сплачених постачальникам, або вартості інших форм погашення заборгованості без урахування непрямих податків, інших витрат, пов'язаних з придбанням.

7. Об'єктом обліку бібліотечних фондів є документ. Облік здійснюється згідно Інструкції з обліку документів, що знаходяться в бібліотечних фондах, затвердженої наказом МКТ України від 03.04.2007 р. № 22 (зареєстрована в Міністерстві юстиції України 23.05.2007 р. за № 530/13797).

8. Одержані документи оприбутковуються за встановленою в акті прийому-передачі чи накладній вільною ринковою вартістю на дату отримання (що і є їх первісною вартістю).

Первісною вартістю бібліотечних фондів, внесених до статутного капіталу підприємства, на балансі якого є бібліотека (для бібліотек групи Б), визнається погоджена засновниками їх вільна ринкова вартість.

9. Первісною вартістю бібліотечних фондів, виготовлених власними силами, визнається собівартість їх виготовлення з урахуванням витрат, безпосередньо понесених на операції з їх виготовлення.

10. Документи обліковуються в кількісному виразі і за цінами оприбуткування.

11. Витрати, пов'язані з початковими палітурними роботами, збільшують первісну вартість бібліотечних фондів. Витрати, пов'язані з наступними палітурними роботами, списуються на адміністративні витрати для бібліотек групи Б, на видатки загального або спеціального фонду (в залежності від джерела фінансування операцій придбання бібліотечних фондів) – для бібліотек групи А.

12. Безоплатна передача документів іншим бібліотекам, в основному та обмінному фондах здійснюється згідно законодавства.

13. Знос (амортизація) на бібліотечні фонди:

У цьому ГОСТі в області назви та відомостей про відповідальність введено новий елемент: «Загальне позначення матеріалу». Це факультативний елемент, який доцільно наводити в описі для інформаційних масивів, що містять відомості про документи різних видів:

- Відеозапис.
- Звукозапис.
- Образотворчий матеріал.
- Карти.
- Комплект.
- Мікроформа.
- Мультимедіа.
- Ноти.
- Предмет.
- Рукопис.
- Текст.
- Електронний ресурс.

З перелічених термінів вибирають один. Перевагу віддають позначенню фізичної форми, у якій представлено матеріал. Загальне позначення матеріалу наводять після основної назви з великої літери в квадратних дужках.

Необхідність застосування факультативних елементів та їхній набір визначає сама установа, у якій складається опис.

Особливу увагу необхідно приділити змінам, що стосують *відомостей про відповідальність*. За старими нормами, авторів твору, що зазначені в заголовку бібліографічного запису, не наводили у відомостях про відповідальність.

Якщо опис доповнюється заголовком бібліографічного запису, наприклад: один автор, два автори, три автори, то у відомостях про відповідальність вони повторюються. Тільки у відомостях про відповідальність є можливість зазначити, у якому вигляді особа, що несе інтелектуальну чи іншу відповідальність за документ, представлена в документі.

Заголовок опису — факультативний елемент, відомості про відповідальність — обов'язковий елемент опису.

знаки приписної пунктуації.

Треба відзначити, що знаки приписної пунктуації залишилися ті, що й раніше. Але в новому стандарті вперше підкреслено, що для розрізнення приписної та граматичної пунктуації застосовують проміжок в один друкований знак до й після приписного знака. Виняток — крапка та кома — проміжки залишають тільки після них.

Необхідно звернути увагу, що в новому стандарті змінено правила вживання великої та малої букви. Якщо раніше у відомостях, що відносяться до назви, та у відомостях про відповідальність перші слова писалися з великої букви, то тепер перші слова записуються з малої букви, якщо вони не є власними назвами. Наприклад:

Тернопіль : турист. путівник / авт.-упоряд. О. Бубній.

Області опису складаються з елементів опису, що діляться на обов'язкові елементи та факультативні. Обов'язкові елементи вміщують бібліографічні відомості, що забезпечують ідентифікацію документа. Їх наводять у будь-якому описі.

У ГОСТі 7.1: 2006 розширився набір обов'язкових елементів бібліографічного опису. Перерахуємо елементи, що набули статусу обов'язкових:

1. Перші відомості про відповідальність в усіх областях.

2. Додаткові відомості про видання.

3. Ім'я видавця, розповсюджувача.

4. Основна назва серії та підсерії.

5. Міжнародний стандартний номер (ISSN).

6. Номер випуску серії та підсерії.

7. Окремі примітки в описі певних видів документів (описи електронних ресурсів, примітки про системні вимоги).

Області опису, крім обов'язкових елементів, складаються також із факультативних елементів, які містять бібліографічні відомості, що дають додаткову інформацію про документ.

- для бібліотек групи А – не нараховується,
- для бібліотек групи Б – застосовуються методи, передбачені ПСБО 7 «Основні засоби».

Списання документа (в тому числі до обмінних фондів) здійснюється за документально підтвердженим фактом непридатності до подальшого використання (фізичного та морального зношення, втрати актуальності, або як непрофільних маловикористовуваних та дублетних документів).

Операції списання документа з балансового обліку здійснюються та обліковуються:

- у відповідності до чинних нормативних актів Державного казначейства України – для бібліотек групи А,
- у відповідності до Положень (стандартів) бухгалтерського обліку – для бібліотек групи Б.

14. У випадку втрати документа його заміна на аналогічний здійснюється шляхом списання документа по балансовій вартості, а оприбуткування – за вільною ринковою вартістю.

15. Кошти від реалізації документів для бібліотек:

- групи А – залишаються в розпорядженні бібліотеки з правом подальшого використання на поповнення бібліотечного фонду,
- групи Б – є іншим операційним доходом підприємства, на балансі якого утримується бібліотека.

Реалізація документів здійснюється відповідно до галузевих інструкцій.

16. Інвентаризація бібліотечних фондів здійснюється в такі терміни:

- найбільш цінні фонди, що зберігаються в сейфах чи в закритих шафах, – щорічно,
- рідкісні, цінні фонди – один раз на 5 років,
- фонди бібліотек обсягом до 100 тис. облікових одиниць – один раз на 5 років,

- фонди бібліотек від 100 до 200 тис. облікових одиниць – поетапно, один раз на 7 років,
- фонди бібліотек від 200 до 600 тис. облікових одиниць – поетапно, один раз на 10 років,
- фонди бібліотек від 600 тисяч облікових одиниць до 1 млн. облікових одиниць – поетапно, один раз на 12 років,
- фонди понад 1 млн. облікових одиниць – поетапно, один раз на 15 років.

Інвентаризація бібліотечних фондів здійснюється шляхом звірки даних Інвентарної книги бібліотечного фонду та даних бухгалтерського обліку з наявними у фонді документами та записами у формулярах користувачів.

17. Кореспонденцію рахунків бухгалтерського обліку бібліотечних фондів наведено в додатку 1.

**Начальник управління фінансування,
обліку та звітності
В.В. Жук**

науково-технічної інформації, центри національної бібліографії, видавці, інші бібліографуючі установи.

Вимоги нового стандарту — це професійні вимоги до створювачів інформації.

Що є об'єктом опису за новим стандартом?

Об'єктом опису є всі види опублікованих та неопублікованих документів на будь-яких носіях: книги, серійні та інші продовжувальні ресурси, картографічні, аудіовізуальні, образотворчі, нормативні, технічні документи, ноти, мікроформи, електронні ресурси та інші документи.

ГОСТ 7.1: 2006 має суттєві відмінності від попередніх стандартів. Доцільно детальніше зупинитися на основних із них.

Що таке бібліографічний опис?

Бібліографічний опис складається з областей:

1. Область заголовка та відомостей про відповідальність.
2. Область видання.
3. Область специфічних відомостей.
4. Область вихідних даних.
5. Область фізичної характеристики.
6. Область серії.
7. Область приміток.
8. Область Міжнародного стандартного номера (ISBN) і умов доступності.

Новою є область специфічних відомостей, що використовуються тільки для опису певних видів документів (нотних, картографічних, електронних ресурсів).

Введено нові назви для двох областей:

- Область фізичної характеристики;
- Область стандартного номера й умов доступності.

У бібліографічному описі велику роль відіграє пунктуація. Вона виконує дві функції: звичайних розділових знаків та розділових знаків, що мають розпізнавальний характер для областей (умовні розділові знаки), а тепер —

**Національний стандарт 7.1: 2006
«Бібліографічний запис. Бібліографічний опис.
Загальні вимоги та правила складання»**

З 1 липня поточного року набув чинності новий національний стандарт 7.1: 2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».

Цей національний стандарт ідентичний ГОСТу 7.1 – 2003 «Система стандартів по інформації, бібліотечному делу. Библиографическая запись. Библиографическое описание. Общие требования и правила составления».

Даний стандарт введено на зміну діючим раніше п'ятьом стандартам:

1. 7.1 – 84 «Библиографическое описание. Общие требования и правила составления»;
2. 7.16 – 79 «Библиографическое описание нотных изданий»;
3. 7.18 – 79 «Библиографическое описание картографических изданий»;
4. 7.34 – 81 «Библиографическое описание изоизданий»;
5. 7.40 – 82 «Библиографическое описание аудиовизуальных материалов».

З якою метою було введено цей стандарт?

Стандарт було введено для уніфікації бібліографічного запису відповідно до міжнародних та національних стандартів. Він забезпечує сумісність бібліографічних даних на вітчизняному та міжнародних рівнях, спрощує процеси розуміння й обміну інформацією, є необхідною умовою інтеграції України у світове інформаційне співтовариство.

На кого розрахований даний стандарт?

Вимоги стандарту розповсюджуються на опис документів, що складають працівники бібліотек, органів

Додаток 1
до п. 17 наказу
Міністерства культури і туризму України
від «27» «березня» 2008 р. № 321/0/16/-08

Таблиця 1: Кореспонденція рахунків бухгалтерського обліку бібліотечних фондів для бібліотек, що фінансуються за рахунок бюджетних коштів, а також надають платні послуги

№ з/п	Зміст операцій	Кореспонденція рахунків бухгалтерського обліку	
		Дт	Кт
1	2	3	4
1.	Придбання в постійне користування документів, придбаних за рахунок коштів загального або спеціального фонду		
1.1.	При попередній оплаті за поставку	112	364
1.2.	Якщо оплата була проведена після отримання книг	112	675
1.3.	Облік за вартістю придбання в залежності від джерела фінансування видатків (без ПДВ)		
	– при оплаті коштами загального фонду	801, 802	401
	– при оплаті коштами спеціального фонду	811–813	401
1.4.	Сума ПДВ (якщо бібліотека зареєстрована як платник ПДВ):		
	– при оплаті коштами загального фонду	801, 802	401
	– при оплаті коштами спеціального фонду		
	ПДВ не включено до податкового кредиту	811–813	364, 675
	ПДВ включено до податкового кредиту (бібліотека зареєстрована як платник ПДВ і має право на податковий кредит)		641 364, 675
2.	Безоплатне отримання документів (крім централізованого постачання та внутрішнього переміщення в межах головних розпорядників бюджетних коштів)		
	– на суму вільної ринкової вартості	112	712
	– водночас проводиться другий запис	812	401

3.	Безоплатне надходження у вигляді централізованого постачання та внутрішнього переміщення в межах головних розпорядників бюджетних коштів		
	– на суму вільної ринкової вартості	112	401
4.	Отримання документів за операціями з централізованого постачання, які проводяться за рахунок власних надходжень спеціального фонду кошторису		
	– оприбуткування документів на суму первісної вартості	112	684
	– водночас проводиться другий запис	811, 812	401
5.	Списано витрати понесені в операціях придбання документів		
	– придбання здійснюється за рахунок загального фонду	801, 802	364, 675, 661, 651– 654.
	– придбання здійснюється за рахунок спеціального фонду	811– 813	364, 675, 661, 651– 654.
6.	Відображено витрати, понесені на виготовлення документів власними силами:		
6.1.	– при фінансуванні коштами загального фонду	112, 801, 802	201, 661, 651–653, 401
6.2.	– при фінансуванні коштами спеціального фонду	112, 811– 813	201, 661, 651–653, 401
7.	Списано літературу (списані на підставі акта документи як такі, що зношені, втратили актуальність, застарілі, загублені читачами та втрачені з інших причин)	401	112

О. Швець-Васіної, Г. Світличної, Г. Савчука та Б. Борисова.

Проза представлена новим оповіданням І. Данилюка «За гамбурзьким рахунком» і казками Е. Заржицької. До веселої добірки «У Івана Сміхована» увійшли твори В. Волощука, Ф. Боднара і Т. Кохно.

«БОРИСТЕН», 2007, №10 (196)

Жовтневий щомісячник відкривається імпрезою з нагоди 60-річчя передчасно померлої січеславської поетеси Н. Нікуліної.

До 65-ї річниці УПА редакція подає матеріали С. Феденка із США, Є. Луньо та листи читачів. Г. Панчук з Бельгії друкує публіцистичну статтю «Народовбивство? Акт геноцидний? А чи таки просто — геноцид?» У цьому ж номері — повний жалобний список 359 воїнів УНР, котрі героїчно загинули під містечком Базар на Житомирщині від рук московських загарбників 21-го листопада 1921 року.

Почесний доктор теології Л. Якобчук і журналіст Л. Хмельковський виступають зі статтею «Наслідування Ісуса Христа». Друкуються мемуари О. Воскобійника «Повість моїх літ». «Поетична вітальня» знайомить з життям і творчістю мало відомого в Україні поета з діаспори Б. Нижанківського. Працю В. Гриневича «Суспільно-політичні настрої населення України у роки Другої світової війни» рецензує В. Кучер. Представлено вірші В. Денисова, М. Вінграновського, В. Грипаса, Н. Нікуліної, А. Ворфлика, І. Січовика, Є. Гуцала та С. Руданського.

І. Тарасенко друкує дослідницьку статтю «Жовтоводська битва 1648 р. у висвітленні хроніки С. Твардовського», Є. Федоренко з Америки — «У 75-річчя геноциду українського народу». Почесний доктор теології Л. Якобчук та журналіст Л. Хмельковський розглядають проблему «Чи був Ісаєа єдиним пророком?»

Необхідність конфесійного єднання — тема матеріалу З. Квіта з Філадельфії (США) «Щоби всі були одно». Редакція продовжує друкувати уривки з мемуарів О. Воскобійника (США) «Повість моїх літ».

У «Поетичній вітальні» господарює А. Степаненко з Херсонщини. Подано також вірші В.Александрова, С. Будного, Ф. Степанова, Ю. Завгороднього, А. Ворфліка, В. Черніченко, С. Поливоди та І. Данилюка.

Дитяча сторінка знайомить з казкою З. Кузьменко «Віддайте цимбали».

«БОРИСТЕН», 2007, №9 (195)

Вересневе число нагадує про початок навчального року: в добірці до 25-річчя ректорства в НГУ академіка НАНУ Г. Півняка вміщено, зокрема, допис Ф. Сухоноса. З матеріалом «Україна — НАТО: інтенсивний діалог у галузі науки» виступає В. Сиченко. Друкуються художньо-публіцистичні розвідки О. Коновала із США «Дещо про Мар'яна Дального (Горготу), його творчість і листування» та І. Стороженка «Чи була на Микитиному Розі Запорозька Січ?» Почесний доктор теології Л. Якобчук і журналіст Л. Хмельковський подають статтю «Наслідкування Ісуса Христа».

Про монографію І. Головацького «Пізнання правди про життя ради життя» розмірковують М. Белоусова та Я. Мороко. Про книжку журналіста А. Гороховського «Крізь тернії — до зірок» друкує свої роздуми О. Маковець з Вірджинії (США). Про презентацію видання «Журавлині ключі» Х. Соломченко розповідає В. Крива.

Уривки з мемуарів О. Воскобійника «Повість моїх літ» і враження І. Хейлик від Венесуели завершують цей розділ.

У «Поетичній вітальні» поезія Г. Кульчицької, В. Сіренка, П. Кононенка, Л. Міщенко, О. Афанасьевої,

*Додаток 1
до п. 17 наказу
Міністерства культури і туризму України
від «27» «березня» 2008 р. № 321/0/16/-08*

Таблиця 2: Кореспонденція рахунків бухгалтерського обліку бібліотечних фондів для бібліотек, які є на балансі госпрозрахункових підприємств

№ з/п	Зміст операцій	Кореспонденція рахунків	бухгалтерського обліку
		Дт	Кт
1	2	3	4
1.	Одержано документи в постійне користування	153	631
2.	Введено в експлуатацію бібліотечні фонди	111	153
3.	Списано витрати, понесені в операціях придбання документів	23, 91-94	631, 372, 661, 651-653
4.	Одержано документи в тимчасове користування (облік на позабалансових рахунках)	023	
5.	Списано фактичні видатки на палітурні роботи	92	201, 202, 661, 651-653
6.	Відображено витрати, понесені на виготовлення документів власними силами:		
	– облік фактичних витрат на виготовлення документів	153	201, 661, 651-653
	– виготовлено документи оприбутковані в складі фонду (на підставі акта)	111	153
7.	Списано документи, не придатні до використання (на підставі акта)	976	111
8.	Нараховано знос бібліотечних фондів	13	111
9.	Повернуто документи, що були в тимчасовому користуванні		023

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

**Про присудження Національної премії України
імені Тараса Шевченка**

На підставі подання Комітету з Національної премії України імені Тараса Шевченка **постановляю**:

1. Присудити Національну премію України імені Тараса Шевченка 2008 року:

ГОЛОТІ Любові Василівні, письменниці — за роман «Епізодична пам'ять»;

ДЗЕКУНУ Олександрю Івановичу, режисерові-постановнику, громадянину Російської Федерації,

ПЕТРІВУ Володимирю Юліановичу, акторові — за виставу «Берестечко» Рівненського обласного академічного українського музично-драматичного театру;

ЛЯШЕНКУ Геннадію Івановичу, композиторові — за кантати «Містерія тиші» та «Вітражі й пейзажі» для хору а сарелла на вірші Тараса Шевченка і Богдана-Ігоря Антонича;

МАЛАХОВУ Віталію Юхимовичу, режисерові-постановнику, **БЕНЮКУ Богдану Михайловичу** та **СУМСЬКІЙ Наталії В'ячеславівні**, акторам — за виставу «Про мишей та людей» театральної компанії «Бенюк і Хостікоєв»;

ПЕРЕБИЙНОСУ Петру Мусійовичу, поетові — за збірку поезій «Пшеничний годинник»;

СЕЛЯНСЬКІЙ Вірі Остапівні (Вірі Вовк), письменниці, громадянці Федеративної Республіки Бразилія — за книги «Сьома печать», «Ромен-зілля» та переклади творів української літератури португальською мовою;

У розділі «Зенітка» — сатиричні та гумористичні твори М. Босака, С Ковалю, Г. Шияна, О. Стусенка, О. Лаврентьева, Р. Яковенка. У «Нашому виставковому стенді» Григорій Міщенко в нарисі «В ім'я чого треба творити?» розкриває художню палітру знаного в світі живописця Феодосія Гуменюка.

Владислав БОЙКО

«ДНІПРО», 2007, №11/12

Друкує повість Іван Чумака «На відстані пам'яті», кіносценарій Станіслава Клименка, Віктора Політова і Олександра Довженка «Україна в огні» та оповідання Віктора Васильчука із книги «Мамин хліб». Поезія представлена добірками віршів Вадима Кришенка, Ігоря Лавлюка і Олесі Мудрак. З гостропроблемною статтею «На дальній станції зйду — не пахне медом» виступає публіцист Микола Пуговиця. Рубрика «Спадщина» подає публікацію Свирида Ломачки «Моя біографія» та ґрунтовну статтю Леоніда Череватенка про її автора — Бориса Олександріва. Євген Лук'яненко рецензує роман Раїси Плотникової «Афганський кут».

Журнал вміщує різноманітну культурно-мистецьку інформацію, друкує пісню Миколи Лукова і Олександра Бурміцького «У вікні моїм світло», продовжує подавати матеріали «Некрополя України» Михайла Кутинського та Івана Шишова.

«БОРИСТЕН», 2007, №8 (194)

Серпневий щомісячник відкриває допис В. Шабеті про впровадження у Національному гірничому університеті проекту «Науковий парк «Київська політехніка». Вміщено статтю про вшанування О. Гончара у Дніпропетровському університеті. А. Поповський виступає з художньо-публіцистичною розвідкою до 100-річчя з дня народження вітчизняного вченого Ф.Максименка. Про відомого у регіоні бізнесмена та новатора йдеться у нарисі В.Перетятка «Щаслива рука Анатолія Скорука».

разом з критико-біографічними нарисами про авторів Світлани Йовенко.

Фрагменти з роману Мар'яна Красуцького «Злива», новела Олександра Гижі «Гребля», документальний детектив Юрія Краснощока «Розшуковуються державні злочинці» склали прозовий цикл номера.

Публіцистика та критика представлена есеєм Віталія Чернія «Панегірик Кінбурнській косі», роздумами Валентина Хоменка та Анатолія Лукашенка «Вперед — до української національної історії», фейлетоном Павла Стороженка «Скільки можна вибирати?», нарисом Віталія Пригоровського про матір Олександра Довженка «Тарасовичка», спогадами Тараса Унгурия про письменника-побратима Федора Зубанича «Музика, яка мене врятувала», відгуком Володимира Овсійчука про ще одне талановите прочитання Шевченкового «Кобзаря» художником Миколою Стороженком «Іменем його освячений», рецензіями Романа Ткаченка «Ліричні доміанти Олексія Довгого», Левка Різника «Відлуння минувшини у спогадах Івана Гуцака», Микити Василенка «Ті, які стали пам'ятниками», звітом Владислава Бойка «Парості юних талантів» про підведення підсумків конкурсу «Диво калинове» ім. Дмитра Білоуса.

Друкується також біобібліографічний нарис Юлії Булаховської «Залюблений у далі слобожанські», присвячений письменникові Віктору Гаману. Євген Колодійчук у рецензії «Історія третього кохання» розповідає про новий (на жаль, і останній) роман Юрія Хорунжого «Садовський садить сад з Марією і без».

Петро Федотюк продовжує свою розмову з читачем в «Етюдах про мову». Бесіду з народним художником України А. Чебикіним «Творчість — це горіння» веде на сторінках журналу художник Микола Дьомін.

Учитель-методист Київської гімназії східних мов № 1, науковий кореспондент Інституту педагогіки АПН України Ольга Соломонюк ділиться досвідом пробудження громадянської активності у школярів у циклі зарисовок «Наш клас».

СІДАКУ Василю Васильовичу, майстрові народної творчості — за серію дерев'яної скульптури;

ТКАЧУКУ Михайлу Петровичу, кінорежисерові — за документальний серіал «Загадка Норильського повстання» (про опір українських політв'язнів у таборах ГУЛАГу);

ФРАНЧУКУ Валерію Олександровичу, художникові — за цикл живописних творів «Розгойдани дзвони пам'яті», присвячений жертвам Голодоморів в Україні;

ЯКИМЦЮ Володимирі Ярославовичу, **НУДИКУ Ярославу Володимировичу**, **БОГАЧУ Богдану Михайловичу**, **КАПРАЛЮ Андрію Мироновичу**, **ШАВАЛІ Андрію Михайловичу**, **ТУРЯНИНУ Роману Федоровичу**, виконавцям вокальної формації «Пікардійська терція» — за концертні програми 2003–2006 років.

2. Установити на 2008 рік розмір Національної премії України імені Тараса Шевченка 130 тисяч гривень кожна.

**Президент України
Віктор ЮЩЕНКО**

3 березня 2008 року.
№193/2008.

НЕВИЧЕРПНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Про лауреатів Шевченківської премії 2008 року розповідає голова Комітету з Національної премії України імені Тараса Шевченка Роман ЛУБКІВСЬКИЙ

Указом Президента України Віктора Ющенка затверджено рішення Шевченківського Комітету від 21 лютого ц. р. про відзначення нових лауреатів найвищої державної премії нашої країни. Оприлюднено прізвища авторів і назви творів, котрі, без сумніву, ввійдуть до скарбниці нашої національної культури. Безперечно, кожен лауреат є самодостатньою особистістю з оригінальним творчим почерком, і саме завдяки цьому загальна картина нашого літературно-мистецького життя має виразні національно-патріотичні, гуманістичні, високомайстерні прикмети.

У галузі літератури Шевченківською премією відзначено трьох авторів: Петра Перебийноса, Любов Голоту, Віру Вовк.

Петро Перебийніс належить до покоління шістдесятників. У літературі працює давно: є автором багатьох поетичних збірок, текстів ліричних пісень, творів для дітей. Відомий в Україні та поза її межами як редактор журналу «Київ», видавництва «Дніпро», газети «Літературна Україна». Удостоєний премії за книжку поезій «Пшеничний годинник» (2005 р.), котра відзначається широким тематичним діапазоном і сприймається як єдиний ліричний монолог «про час і про себе», про пережите й наболіле, про цінності справжні й фальшиві. Поезія П. Перебийноса приваблює органічною метафоричністю, новизною художнього відкриття. За зовні скупими штрихами відчуваються неабияка напруга почуття, таємнича магія підтексту. Планетарний образ пшеничного годинника, який «лічить по зернині хвилини, дні, роки, віки...», дає можливість авторові побачити рідну подільську вітцівщину в контексті трагічних колізій минулого:

2007», а ще розділ «Наш вернісаж», що представлений роботами народного художника України Володимира Шенделя, а також традиційна добірка сатири та гумору, де читачам пропонуються оповідання одного з постійних авторів «Забою» (нині «Донбас») Михайла Зоценка та сучасні іронізми Миколи Садовенка.

«ДОНБАС», 2007, №4

У розлозі розділі прози журнал друкує закінчення есе Михайла Слабошпицького «Приватна справа дисидента з науки», автобіографічний твір Віктора Бороти «Коротка повість про себе» та оповідання Володимира Заїки «А сад стоїть» та «Плуг». Тут же під рубрикою «Дебют» вміщено оповідання Ірини Молчанової «А лелека летить».

Своєрідна «поетична вітальня» часопису пропонує читачам добірки віршів Олександра Ярового «Я молився сьогодні віршами», Костянтина Шердиця «Миліш за все цвітіння вишні», а також поему Миколи Переяєлова «Крадіжка століття».

Традиційні «донбасівські» рубрики «Ювілеї» та «Незабутні» представлені дописом Петра Северова «Сторінка літопису», який присвячений 100-річчю Юрія Діденка-Чорного, та спогадами Івана Білого «Дружня нічія», де йдеться про незабутнього сміхотворця та життєлюбця Анатолія Гарматюка.

У номері також є рецензія Людмили Гордєєвої «Будинок, який збудував поет» на книгу прози званої поетеси Олени Лаврентєєвої та анотації до нових книжок тутешніх авторів. А добірка гумору та сатири пропонує «на закуску» гумористичні оповідання Павла Куца та іронічні мініатюри Миколи Капусти.

«ВІТЧИЗНА», 2007, № 11/12

Поетична рубрика відкривається добірками Ольги Слоньовської, Миколи Луговика, Раїси Харитонової, Олени Середи-Загаєцької. В Антології «Вітчизни» «XX сторіччя української поезії» друкуються твори Галі Мазуренко, Петра Карпенка-Криниці, Марти Калитовської,

Могиллянської», листи читачів.

У розділі «Проза» — гротескно-сатирична повість Галини Тарасюк «Гуляй Троя», оповідання Раїси Талалай та «Невигадані історії» Стефанії Гроденської (переклад з польської Люцини Хворост).

Розділ «Поезія» представлений віршами «Зі старого зошита» Євгена Сверстюка, добірками Тараса Федюка, Юрія Назаренка, молоді харків'янки Ганни Яновської.

У розділі «Критика» Ірина Мироненко рецензує «Нарис історії журналістики Харківської губернії 1812—1917» І. Л. Михайлина, Сергій Ткаченко — денники «Застиглий вогонь» Петра Сороки, Ярослав Поліщук — книжку «Наодинці з літературою» Євгена Барана.

У розділі для юних читачів — казка Олеся Ільченка «Березоленятко».

Завершують номер сатиричні мініатюри Миколи Возіянова.

«ДОНБАС», 2007, №3

Прозу в журналі репрезентують есе Михайла Слабошпицького «Приватна справа дисидента в науці» та закінчення роману Віталія Гладкого «Окаянний талант».

До уваги шанувальників поезії добірка віршів поетеси-ювілярки Олени Лаврентьевої «Народжується нині мій вік золотий» та поетичні роздуми Віктора Руденка «Земля Сосюри». Із своєю добіркою поезій «Чорнобривці красу віддадуть» дебютує Олександр Куліков.

Постійна рубрика «Духовність» пропонує нарис Івана Мельниченка «Полосаті версти поета», а рубрика «Незабутні» публікацію Володимира Півня «Олекса Тихий як особистість», присвячену 80-річчю від дня народження відомого правозахисника. Тут же вміщена історична розвідка Станіслава Тищенка «Легенди донецького краю».

Дебютує рубрика «Планета очима земляків», яка подає дорожні нотатки та враження Юрія Гененка від перебування в різних куточках світу.

На закінчення номера — розповідь Людмили Шевченко про дитячий театральний фестиваль «Золотий ключик—

*Зізнаюся: втікав я
з уроку стародавньої історії...*

*Та врешті ось вона —
ополячена, отуречена,
орусачена, онімечена
моя земля.*

*Я милувався нею
з пихатого турецького стовпа.*

*Його ж напевно охрестив
козацькою шаблюкою
мій предок Перебийніс-Кривоніс,
який не прогуляв урок історії...*

Але Перебийніс — насамперед лірик, його ліричні одкровення — заторкують не лише глибоко особисте, а громадське, загальноукраїнське:

Підкови незрушні.

Затерті сліди.

Роковані душі

в лабетах біди.

Запікся травною

червоний туман.

Є пісня про волю,

а волі нема.

«Пшеничний годинник» і є своєрідним поетичним дороговказом виходу зі стану суспільної анемії, він дає відчуття «момент істини», котрий полягає в моральному оздоровленні, духовному відродженні народу. По-новому постає перед нами поет і як майстер слова, чие «творче ремесло» сягло високого рівня досконалості.

Любов Голота — відома українська письменниця (автор 10-ти збірок поезій, декількох книжок для дітей, книги публіцистики «Сотворіння»). Лауреат літературної премії імені Володимира Сосюри «Любіть Україну». Громадськість України добре знає її як головного редактора всеукраїнського просвітницького тижневика «Слово Просвіти».

Шевченківську премію 2008 року присуджено Любові Голоті за роман «Епізодична пам'ять». Це твір про вірність і

пам'ять української жінки, яка завжди була оберегом родини, — яка зберігає традицію, виховує дітей і святе почуття любові до життя, до людей, до рідного слова. Роман відзначається яскравою образністю, глибиною проникнення у світогляд людини, неповторним степовим колоритом (Л. Голота народилася в м. Кривому Розі на Дніпропетровщині, тут минули її дитинство і рання юність). «Епізодична пам'ять» відзначається високою майстерністю у творенні композиції, талановито виписаними характерами, цікавою стилістикою, багатю мовою.

У тріаді нових лауреатів особливе місце посідає видатна українська письменниця (авторка поетичних збірок, книг прози, есеїв та мемуарів) **Віра Вовк** (справжнє прізвище — Віра Селянська), котра живе і творить у Бразилії. Це літературна постать, яка вписується в панораму найкращих здобутків української поезії другої половини ХХ ст., представлені іменами таких поетів, як Василь Стус, Іван Світличний, Ліна Костенко, Микола Вінграновський, Іван Драч, Василь Голобородько, Ігор Калинець. Водночас і проза Віри Вовк надзвичайно цікава. Вона у багатьох моментах автобіографічна, бо життєпис авторки переходить у літопис нашого трагічного буття ХХ ст. Без прозових творів Віри Вовк важко збагнути, чому українці були емігрантами на рідній землі і яким чином вони стали патріотами України за межами свого краю.

Надзвичайно великий і перекладацький здобуток Віри Вовк: ціла бібліотека творів української літератури у її перекладах португальською. Тут і «Повчання дітям» Володимира Мономаха, «Слово про полк Ігорів», «Галицько-Волинський літопис», і твори Івана Вишенського, Григорія Сковороди, Івана Котляревського, Тараса Шевченка, Івана Франка, Михайла Коцюбинського, Василя Стефаника, Володимира Винниченка, і золоті сторінки нашої літератури ХХ століття — від Антонича, Ольжича, Тичини, Плужника — до Софії Майданської, Ірини Жиленко, Віктора Кордуна.

Творчість Віри Вовк високо оцінювали Святослав Гординський, Григорій Кочур, друзі з «Нью-Йоркської групи поетів», а також Михайлина Коцюбинська і Валерій Шевчук...

Хоменка над денниками Петра Сороки. Під рубрикою «Іронічним пером» Ігор Бондар-Терещенко рецензує книжку Анатолія Ульянова «Slam! Теория и Практика поэтической революции».

У розділі «Мистецтво» — інтерв'ю Тетяни Терещенкової з Марією Бурмакою.

ЛІТЕРАТУРНІ ПРЕМІЇ «БЕРЕЗОЛЯ»

Дочка Дмитра Васильовича Ниценка (Нитченка), член редколегії «Березоля» письменниця Леся Ткач (Богуславец), яка мешкає в Австралії, на пошанування світлої пам'яті свого батька та матері Марії Григорівни щороку виділяє власні кошти для преміювання авторів за кращі твори, надруковані в «Березолі».

За підсумками 2007 року рішенням редколегії присуджено:

Першу премію (150 доларів США) — Галині ПАГУТЯК та Петрові СОРОЦІ за епістолярний діалог «Листя, віднесене вітром» (№11–12).

Дві другі премії (по 100 доларів США) — Євгенові СВЕРСТЮКУ за есеї «Широка дорога» (№3–4) і «Безкомпромісність на полі честі» (№5–6) та Раїсі ТАЛАПАЙ за мемуарну розповідь «Я вийшла заміж за поета» (№3–4).

Три треті премії (по 50 доларів США) — Юрієві АНАНКУ за прозаїчно-сповідальний твір «Мов-казки для Карини» (№7–8), Марині ПАВЛЕНКО за оповідання «Дід умер. Історія однієї нелюбові» (№5–6), Василеві СЛАПЧУКУ за уривок з роману «Бджолиний бог і бджоленятко» (№7–8). Вітаємо наших лауреатів!

Редколегія журналу «Березіль»

«БЕРЕЗІЛЬ», 2008, Чис. 1/2

Друкуємо інтерв'ю з письменником Андрієм Курковим та Любком Дерешем (підготувала Тетяна Терещенкова). Під рубрикою «точка зору» — роздум Володимира Яворського про двомовність в Україні. Подано також спогади Евеліни Вовчок про харківського поета Василя Бондаря, пошуковий матеріал Григорія Кураса (США) «Остання адреса Ладі

парламентаризму й української законотворчості. Продовжено публікацію листів Ганни Барвінок до Іллі Шрага. Часопис далі знайомить читачів з унікальним науковим дослідженням Володимира Білінського «Країна Моксель — Московія».

У розділі «Критика» Тарас Салига подає штрихи до літературного портрета Василя Голобородька («Світ, поет і його слово»), друкується есей Олександра Стусенка «Постмодернізм: нестерпна живучість міфу» та рецензія Анатолія Мар'яненка «За українську Україну» на книжку Анатолія Шевченка «Треба Вкраїни».

Рубрика «Мистецтво» знайомить читачів із статтю Володимира Івченка «Хелуан, вулиця Рагеб-паші, 52») («Леся Українка в країні пірамід, або Як увічнювали пам'ять про її перебування в Єгипті») та розповідь Станіслава Бушака «З красою правди по життю» про художника Василя Березового. Репродукції з його робіт вміщено на кольоровій вклейці часопису, а на 2-й і 3-й сторінках обкладинки — репродукції з робіт Інни Черкесової (гобелени та килими).

«БЕРЕЗІЛЬ», 2007, Чис. 9/ 10

«Поет як посадовець і посадовець як поет» — під такою назвою Ірина Мироненко веде у вереснево-жовтневому числі діалог із начальником Харківського обласного управління культури і туризму поетесою Ніною Супруненко. Друкуємо спогади Лесі Богуславець (Австралія) «Моя дванадцята подорож в Україну» та листи Марічки Галабурди-Чигрин (Австралія) на світлу пам'ять журналіста Анатолія Доценка.

У розділі «Проза» — новела «Як перед смертю...» Галини Тарасюк, продовження роману-фантазмагорії «Одісея з Аолом 77, або Ремезове болото» Олега Черногуза, а також «Імпресій та медитацій» Володимира Базилевського. Сповіддю нещасливої закоханої «Дівчачий зошит» дебютує юна харків'янка Аліна Савченко.

Розділ «Поезія» представлений добірками Людмили Таран та Галини Марківської. У розділі «Есеїстика» — новий твір Михайла Слабошпицького «Приватна справа дисидента в науці. (Вибрані місця з біографії Володимира Берсенєва)».

Серед критичних матеріалів — роздуми Олександра

Дмитро Павличко в одній із статей слушно зазначив: «Віра Вовк не вимагає нагороди від України за свою творчість, але серце українське прагне такої справедливості». Отже, можна порадіти, що наша велика сучасниця сьогодні заслужено отримує від України найвищий знак визнання, поваги і вдячності.

Образотворче мистецтво сучасної України представлено цього року іменем відомого художника **Валерія Франчука**. На його рахунок 88 групових, республіканських та міжнародних художніх виставок. Він має в активі 91 персональну художню виставку.

Творчість В. Франчука широка і дуже розмаїта. Надаючи перевагу тематичній картині, водночас він плідно працює в жанрах пейзажу, натюрморту, історичного портрета. Майже у всіх його творах — Україна, її історія і сучасність, краса і гармонія природи.

Окремо слід сказати про цикл робіт художника «Розгойдані дзвони пам'яті». У творах цього циклу автор звертається до героїко-трагедійного способу зображення, в кольоровому умовно-художньому просторі відтворює конкретні історичні події. Митець свідомо трактує площинну просторовість як поєднання кольорів, котрі дають змогу досягнути високого драматизму. Особливої переконливості й виразності він досяг у творах про Голодомори в Україні, що їх кремлівські владоможці планомірно здійснювали як геноцид українського народу. Ось як відгукуються про ці твори мистецтвознавці: «Розвіяні, розвихрені вітром — може, вітром історії, а може, нашою спільною кармою — образи Франчука вражають. ...На вітрові-урагані розлітається Україна. Саме в ті 1932—33 страшні роки. Вона гине...» (Володимир Підгора). Образи циклу перебувають на грані реального та ірреального.

«Розгойдані дзвони пам'яті» — це задума, печаль, скорбота, але не безвихідь... Над скорботними постатями людей завжди присутній хтось добрий та мудрий» — так вважає Валерій Сердюк.

Уперше за багато років Шевченківську премію присуджено за талановиті роботи, автором яких є

представник Спілки народних майстрів України. Лауреатом став **Василь Сідак** — учень славетного різьбяр, народного художника України Василя Свиди.

Самобутня творчість митця базується на традиціях, звичаях, обрядах Закарпаття. Образи, взяті з навколишнього світу, різьбяр відтворює переважно в круглій скульптурі, а також у рельєфному різьбленні. Під його різцем оживають побачені в лісових нетрях олені, ведмеді, козулі. Цей чудовий світ, паралельний із світом людей, постає перед нами динамічним, змінним, настроєвим.

Всі композиції В. Сідака — це безконечний рух, несподівані ракурси, одухотвореність людини і природи. У своїй сукупності твори народного майстра є високомистецьким втіленням вічності ідеї національного буття, розкованості народної душі, дивовижної пластики людей рідного краю.

У галузі театрального мистецтва Шевченківський комітет відзначив творців вистави «Берестечко» (за однойменним романом Ліни Костенко), яка з успіхом іде на сцені Рівненського обласного театру, — **Олександра Дзекуну** (режисера-постановника) та **Володимира Петріва** (актора, виконавця ролі Богдана Хмельницького).

І режисер, і актор зуміли згуртувати колектив театру, відкрити йому глибину актуальності першотвору, талановито перевтілити його у непроминальне, хвилююче дійство. Воно заряджає глядача великою емоційною силою, енергетикою слова і дії. Темпоритм вистави, уміло вибудовані мізансцени, яскраво-видовищні знаки-символи — все у виставі заворожує, спонукає до роздумів, глибоко закарбовується в серці. Хотів би додати й таке: Рівненщина сьогодні завдяки Острозькій Академії, потужній краєзнавчій, музейній діяльності, роботі творчих спілок, численним ініціативам наукової і творчої інтелігенції демонструє приклад послідовної, осмисленої і перспективної праці в справі національного відродження і патріотичного виховання.

Іншим — гротесково-сатиричним інструментарієм — послуговуються **Віталій Малахов** (режисер-постановник), **Богдан Бенюк** (актор), **Наталія Сумська** у виставі «Про

Гортаємо журнали

«КИЇВ», 2007, № 12

Журнал відкриває розповідь-спогад П. Засенка про його побратима Григора Тютюнника — «Світло невпокореної душі». У рубриці «Публіцистика» — розмова Є. Барана з В. Брюгтенем «Я розумію літературу передусім як спосіб життя» та матеріал В. Берсенєва «Скільки сердець у людини». Поезію представляють добірки Д. Іванова, М. Адаменка та В. Карп'юка. До 125-річчя від дня народження Янки Купали та Якуба Коласа подано їхні вірші раннього періоду творчості в перекладі з білоруської В. Стрелка.

Із сучасної прози — роман В. Фольварочного «Чорний бумер», повість Наталії Конотопець «Наздогнати вітер» та оповідання італійського письменника Курціо Маламарте «Ігри на порозі пекла» в перекладі українською Ю. Педана.

У «Критиці» — «Григорова новела як концепт» М. Кодака (про новелістику Григора Тютюнника), О. Стусенко розмірковує про пародію («Апологія трафарету»), рецензія Т. Кременя на нову збірку В. Гужви «Вертоград» («Вертоград філософської лірики»). І

У рубриці «Мистецтво» друкується розповідь Тетяни Лемешко про скульптора й поета Михайла Горлового («Трипілля — мистецька колиска»), матеріали Віри Кульової про художницю Тетяну Мисковець.

«КИЇВ», 2008, № 2

«Не кричи не мене, океане...» — так називається добірка віршів Дмитра Павличка, якою відкривається лютневе число часопису. З поезії тут також добірки Олександра Гунька «Янголи іншого світу» та Ганни Дудки «Слово залишається жити...» Прозу представляє роман Романа Колісника «Останній постріл» (продовження).

У «Публіцистиці» — матеріали Євгена Яценка «Напруга цивілізації, або Неминучість двопалатного парламенту» та Олександра Громова «Труднощі зростання чи зростання труднощів», присвячені проблемам

Комітету надійшли сотні листів, відгуків і звернень. Об'єктивне, прозоре й демократичне проведення творчого конкурсу на здобуття Національної премії України імені Тараса Шевченка 2008 року і одностайно прийняте рішення щодо визначення 18-ти лауреатів засвідчили: українська культура й література збагатилися новими творами, позначеними високим патріотизмом, емоційною напругою, естетичною новизною.

Згідно із пунктом 15 Положення про Національну премію «Дипломи та Почесні знаки лауреатам Національної премії вручає Президент України 9 березня під час урочистого пошанування дня народження Тараса Шевченка в Національній опері України».

Маю високу честь привітати нову когорту лауреатів Національної премії України імені Тараса Шевченка, побажати їм міцного здоров'я, нових творчих здобутків.

Також сердечно дякую всім творчим організаціям та колективам, які зробили подання на здобуття Шевченківської премії 2008 року, а також усім, хто звертався до Комітету — безпосередньо і через пресу — з пропозиціями, порадами, оцінками. Можна сказати: у визначенні лауреатів Шевченківської премії брала участь вся Україна.

Вона ж засвідчила, що її культурно-мистецький потенціал — воістину невичерпний.

Роман ЛУБКІВСЬКИЙ

мишей та людей» за однойменною повістю Нобелівського лауреата Джона Стейнбека, здійсненій театральною компанією «Бенюк і Хостікоєв».

Віталій Малахов — визнаний майстер режисури, творець відомих вистав: «Мина Мазайло» Миколи Куліша, «Дядя Ваня» Антона Чехова, «Морфій» Михайла Булгакова, «Фараони» Олекси Коломійця (театр на Подолі), «Отелло» Вільяма Шекспіра (Національний театр імені Івана Франка), «Матінка Кураж» Бертольда Брехта, «Кількість. Усі його сини» Керіл Черчілл, «Заповіт цнотливого бабця» Анатолія Крима (Національний театр російської драми імені Лесі Українки). Провідний артист українського театру та кіно **Богдан Бенюк** на сцені Національного театру імені Івана Франка створив незабутні образи, серед яких: Яго в «Отелло» Вільяма Шекспіра, Швейк в інсценізації славетного роману Ярослава Гашека, а також яскраві ролі в кінофільмах: «Гамлет»; «Москаль-чарівник» та багатьох інших.

Відома актриса **Наталя Сумська** створила чудові образи у виставах класичного та сучасного репертуару, серед яких: Дідона, Лавінія в «Енеїді», Олена Сотниківна у «Конотопській відьмі», Емілія в «Отелло», Кайдашиха у «Кайдашевій сім'ї», чимало ролей зіграла також у кіно. Проблеми, порушені у виставі «Про мишей та людей», актуальні як ніколи.

Довірливі мрійники, здоровані-небораки на зразок недоумкуватого Ленні та невиправні романтики на кшталт Джорджа зустрічаються і в нашому немилосердному сьогоденні. Тема торгівлі людьми, тема самотності відірваних від рідної землі заробітчан, нездійснених мрій та ілюзій, тема морального жебракування — прийшли, на жаль, в Україну разом з іншими недоліками та перевагами сучасного суспільства.

Благородній меті — своєрідному дослідженню больового порога в нашій історії присвятив нову роботу кінорежисер **Михайло Ткачук**, котрий зняв близько 50-ти науково-популярних і документальних стрічок.

Цикл «Загадка Норильського повстання» розповідає про унікальну та маловідому сторінку нашої історії, 55-ліття якої

відзначалося цього року. Мова йде про повстання ув'язнених у сталінських таборах влітку 1953-го у Норильську. Його ініціаторами стали політичні в'язні з усіх усюд Радянського Союзу, серед яких було чимало українців. Це була безпрецедентна акція непокори, що тривала кілька місяців. За цей час повсталі фактично створили у табірних пунктах Горлагу територію свободи із власним самоврядуванням і висунули радянському керівництву низку політичних вимог. Повстання було жорстоко придушене. Кінодослідження Михайла Ткачука важливе не лише з пізнавального боку. Розкриваючи злочини сталінського режиму — голодомор, політичні репресії, депортації мирного населення, терор проти учасників національного Руху Опору, — автор сприяє справі національної консолідації на основі історичної правди, звеличення демократичних і гуманістичних цінностей нашого народу.

Музичне мистецтво України цього року теж має гідних своїх представників у когорті лауреатів. Це — композитор **Геннадій Ляшенко** та вокальна формація «Піккардійська терція».

Понад 40 років Геннадій Ляшенко плідно працює на творчій ниві. В його фундаментальному композиторському доробку п'ять симфоній, блискучий ряд інструментальних концертів (два — для віолончелі з оркестром, два — для фортепіано з оркестром, концерти для арфи з камерним оркестром, для контрабаса з камерним оркестром, для альту з симфонічним оркестром). Г. Ляшенко виступає як визнаний майстер-симфоніст, творчому стилю якого притаманні масштабність і глибина образно-філософського мислення, міцна драматургічна основа і довершеність формобудови, володіння всім арсеналом новітніх виразних засобів.

Особливою сторінкою в мистецьких пошуках Геннадія Ляшенка є його хорові композиції. Цей жанр має свою специфіку, оскільки пов'язаний з музичним втіленням поетичного слова, відчуттям всіх його змістових та інтонаційних нюансів. Таким вмінням композитор блискуче володіє і майстерно демонструє його в творах на вірші Тараса Шевченка та Богдана Ігоря-Антонича.

Поп, рок, класика, фольк, джаз, кантрі, духовна музика, рок-н-рол, блюз — таким є діапазон вокальної формації «Піккардійська терція», географія виступів якої сягає Польщі, Канади, Іспанії, Німеччини, США, Італії, Франції. Комітет відзначив премією виконавців: **Володимира Якимця, Ярослава Нудика, Богдана Богача, Андрія Капралю, Романа Турянина, Андрія Шавалу.**

15-річна «акапельна» праця виконавців — це постійне шліфування майстерності співу а capella та експериментування з найрізноманітнішими музичними стилями. В активі «Піккардійців» — пісні 12-ма мовами світу. Зокрема, твори Франца Шуберта, Чайковського, Брегівіча, Л. Дичко.

«Піккардійці...» стали першим творчим колективом з країн Східної Європи, що брали участь у знаменитому міжнародному фестивалі акапельного співу „Vokal total" у Мюнхені. Їхнім співом насолоджувалися депутати Європейської комісії в королівському палаці в Брюсселі. Музичні критики називають творчість «Піккардійської терції» інтелектуальною. Тобто такою, що прищеплює аудиторії високоякісні смаки.

Слід зазначити і таке: середній вік лауреатів — 53 роки, тобто це період творчої зрілості, час відкриттів і звершень.

Регіональне представництво нових лауреатів і цього року досить широке: з Києва — 9, Львова — 6, Рівного — 2, Закарпаття — 1, з Республіки Бразилія — 1. Ця картина віддзеркалює творчі можливості кожного регіону нашої держави, засвідчує цілісність української культури, багатогранність її напрямів і стилів.

На здобуття Національної премії 2008 року було подано 82 твори та роботи. Цього року Комітет шляхом відкритого голосування допустив до II туру усі 82 твори та роботи. 21 грудня 2007 року шляхом таємного голосування Комітет представив до III туру конкурсу 62 твори та роботи.

Шевченківський Комітет залучив до розгляду творів широку громадськість, творчі спілки України. Члени Комітету побували на переглядах, прослуховуваннях, концертах та художніх виставках номінантів. На адресу